

ЛОГІСТИЧНИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Шапран Є.М., Білоцерківський О.Б.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Логістичний сектор України одним із перших прийняв на себе удар повномасштабної війни, що призвів до руйнувань інфраструктури та пов'язаних із ними фінансово-економічних втрат. За даними [1], було пошкоджено близько 33 % інфраструктури по всій країні: 305 мостів, 19 аеропортів, 110 залізничних станцій та 24 тис. км доріг. За попередніми оцінками, загальний обсяг втрат інфраструктури в Україні склав \$ 35,3 млрд. Під російською окупацією тимчасово знаходяться 3 із 13 українських портів (Маріуполь, Бердянськ, Скадовськ), водночас, під контролем України перебувають найбільші порти (Миколаїв, Херсон, Ольвія, Одеса, Чорноморськ, Південний), але вони заблоковані з моря і працюють лише для виконання «зернової угоди». Це негативно впливає на сальдо зовнішньої торгівлі товарами та сировинними ресурсами, адже до війни близько 2/3 експорту та імпорту в Україні відправлялися морськими шляхами [2]. Зокрема, багато імпорту прямувало до України в контейнерах, але початок війни змусив українських експедиторів спрямувати вантажі в порти інших держав, що вартувало великих коштів. Як наслідок, сформувалися нові логістичні ланцюги, де були задіяні порти інших країн (Констанца, Гдиня, Гданськ, Клайпеда, іноді навіть Стамбул та Бремерхафен) [2]. Щодо експорту, то єдиним способом його здійснення наразі є залізниця та вантажні автомобілі. Проте, проблемою використання залізничного транспорту є різна ширина колій в Україні (1520 мм) та країнах Західної Європи (1435 мм), що потребує зміни колісних пар на кожному вагоні. Це призводить до довгих черг залізничних вагонів на кордонах та збільшення логістичних витрат. Вирішенням цієї проблеми є будівництво до кінця 2023 р. першої євроколії зі Львова до кордону у Раві-Руській, а також лінії для швидкісних поїздів із Кракова через Медику та Львів до Івано-Франківська, яку потенційно можна продовжити територіями Румунії та Молдови до Одеського порту. Також у планах «Укрзалізниці» будівництво швидкісних ліній: Варшава – Львів, Варшава – Київ [3].

Література:

1. Нові та старі виклики. Як тримається українська інфраструктура під час війни. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/udari-po-ukrajinskiy-infrastrukturi-statistika-vtrat-i-prognoz-ostanni-novini-50281224.html> (дата звернення: 19.04.2023).
2. Як змінилася логістика за півроку війни та що буде з імпортом та експортом. URL: https://cfts.org.ua/blogs/yak_zminilasya_logistika_za_pivroku_viyeni_ta_scho_bude_z_importom_i_eksportom_651 (дата звернення: 19.04.2023).
3. «Укрзалізниця» планує збудувати євроколії до кордону з Польщею. URL: <https://hmarochos.kiev.ua/2023/03/03/ukrzaliznyczya-planuye-zbuduvaty-yevrokoliyi-do-kordonu-z-polshheyu/> (дата звернення: 19.04.2023).